

BYGGET AF VELFÆRD

Avedøre Stationsby - den totalplanlagte by

Efter 2. verdenskrig var der stor mangel på boliger i København og i 1961 blev Køge Bugt Loven derfor fremlagt. Planen var at bygge 10 nye totalplanlagte byer med plads til 150.000 indbyggere. En af disse nye byer skulle ligge i Avedøre. Byen blev planlagt i 1968 og var den inderste af byerne fra Køge Bugt Planen. Avedøre Stationsby blev opført i årene 1972-1982 og blev bygget af præfabrikeret montageelementer, der bare skulle samles og hejses på plads på stedet. Stationsbyen blev et skoleeksempel på den totalplanlagte by og var et nyskabende almenboligbyggeri. Avedøre Stationsby var især tænkt som boliger for arbejderne i industriområdet på det nærliggende Avedøre Holme.

Drømmen om det gode liv

Op gennem 1950'erne steg velstanden i Danmark. Dette krævede at der skulle bygges nye, moderne og varierede boliger. Derfor er Avedøre Stationsby resultatet af en lang række forskellige

boligdrømme. Byen indeholder alt fra toværelses lejligheder og penthouse i højhuset til femværelses rækkehuse. På denne måde er der plads til store børnefamilier, men også enlige.

Da Avedøre Stationsby blev bygget, valgte man helt bevidst at kappe båndet til fortiden. Det var nemlig en del af den moderne ideologi, at indbyggerne i de nye og moderne byggerier ikke skulle tynges med traditioner og tidligere tiders sociale forskelle. Byen blev derfor bygget på næsten helt uberørt jord og man rev alle bygninger på stedet ned og samtidig fjernede flere meter jordlag.

Inspirationen til Avedøre Stationsby kom både fra de engelske "New Towns", men ironisk nok også fra middelalderbyen Dubrovnik i Kroatien. Rundt om byen blev der anlagt et 2,5 km langt boligkompleks, en "bymur" af lejligheder, hvilket skabte en klart afgrænset by med plads til 5.500 indbyggere.

Derudover byggede man også rækkehuse i Avedøre Stationsby. Her bor børnefamilier og ældre par side om side og rækkehusene danner små gårdrum.

Store Hus

Tæt på S-togsstationen ligger Avedøre Stationsbys eneste højhus kaldet Store Hus. Oprindeligt bestod huset af 12

etager med kun toværelses lejligheder, da man havde en idé om at det skulle bebos af mellemledere der arbejdede ud på Avedøre Holme. Disse mellemledere tænkte at være enlige og travle og derfor indeholdt bygningen også vaskeri og restaurant.

Arkitekten bag Store Hus, Ole Buhl, ønskede at alle lejlighederne skulle være lige attraktive. På de 10 øverste etager er lejlighederne forskudte, således at man fra entreen enten går op eller ned i sin lejlighed. Beboerne fik en fantastisk udsigt med havet mod sydvest og København mod øst.

Børn og biler

Planen for byggeriet af Avedøre Stationsby blev organiseret ned i mindste detalje. I 1960'erne var bilen så udbredt blandt den danske befolkning, at den måtte tænkes ind i planlægningen af det nye boligområder. Man havde, med amerikansk inspiration, et ønske om at separere trafikken, således at blød trafik som gående og cyklister blev adskilt fra hård trafik, bilister. Kombinationen af denne trafiksikre løsning, moderne lejligheder, grønne områder og legepladser gjorde Avedøre Stationsby ideel for børn at vokse op i. Ydermere kom S-toget til Avedøre Stationsby i 1972, hvilket gjorde det muligt for

beboerne at komme ind til København eller længere ned af Køge Bugt.

Institutionsbåndet

Under planlægningen af Avedøre Stationsby blev man enige om at anlægge et centralt institutionsbånd gennem byen. Den planlagte by skulle nemlig være en vugge-til-grav by og indeholde alt hvad beboerne fik brug for i løbet af deres liv. Derfor blev der opført børnehave, skole, en svømmehal og en kirke. Den ældre generation blev der dog ikke tænkt på. Gymnasiet ligger udenfor det planlagte institutionsbånd, fordi staten selv ville bestemme beliggenheden.

Bristede center-drømme

Den oprindelige plan for Avedøre Stationsby indeholdt også et indkøbscenter. På det område ved stationen, hvor der i dag er park, skulle der ligge et center med mange indkøbsmuligheder.

Men pengene slap op undervejs, og derfor blev der ikke bygget et center. Senere stemte stationsbyens beboere om, hvordan de skulle udforme området og de blev enige om, at der skulle anlægges en romantisk udseende park med bro, en sø og en lille bakke.